

DEN NORSKE KIRKE
Borgestad menighet
3711 Skien

Kirkerådet
Pb 799
0106 Oslo

Håvundveien 378
3711 Skien
Tlf. 35 50 63 40
Fax 35 50 63 41
e-post: hege.merethe.andal@skien.kommune.no

Skien 18.04.18
Vår saksbehandler Hege Andal Hofsten
Vår referanse MR 12 /18

Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser – høringssvar

Hovedsynspunkter

Borgestad menighetsråd undrer seg over at det er behov for en så omfattende justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser. Hyppige endringer i liturgien bør unngås av hensyn til menighetene og gudstjenestedeltakerne. Det er lagt ned et betydelig arbeid lokalt med utforming av lokal grunnordning. De foreslåtte justeringene vil mange steder, om ikke nødvendigvis i Borgestad menighet, tvinge fram endringer i lokale grunnordninger menigheter har brukt mye tid å finne frem til. Å legge dette arbeidet til side kan demotivere aktive og engasjerte gudstjenestedeltakere.

Menighetsrådet har ikke behov for å gå inn på alle de enkelte spørsmål, men legger vekt på følgende:

- Vi ser at det må være balanse mellom behovet for valgfrihet og variasjon, og behovet for fasthet og gjenkjennelighet
- Vi ønsker alle mer involvering av frivillige i gudstjenestelivet. Dette skjer ved at gudstjenestedeltakere gjenkjenner og «kan» liturgien, men dette er ikke til hinder for at:
  - Det kan være rom for variasjon i de bønnene som liturgen og medliturgen ber
  - Det kan være rom for variasjon i gudstjenesteuttrykket

Det er stor forskjell mellom sentrums/bymenigheter og menigheter på landet og bygdene.

Det er også forskjell på gudstjenester med mange deltakere og mange liturgiske ressurser, og gudstjenester med få deltakere. Det er forskjell på gudstjenester i forbindelse med mange barn og unge, med konfirmanter og trosopplæringstiltak, eller en mer «voksen» gudstjenestemenighet. Det er store forskjeller i gudstjenestekultur og liturgisk uttrykk bare innenfor et prosti.

Vi kjenner på utfordringen og savnet rundt fraværet av de mellom 20-65 i vår menighet. Disse er mer eller mindre fraværende i vår gudstjenestefeirende menighet. Tilbakemelding fra disse er gudstjenesteformen og uttrykket ikke oppleves relevant for dem.

Menighetsrådet kan forstå at det er et mål ivareta gjenkjennelse, men opplever at dette kan i varetas selv om man gir rom for fleksibilitet. Vårt hovedfokus må være å gi rom for at flere aldersgrupper vil kunne finne sin plass og sitt rom innenfor kirkens hovedgudstjeneste, selv om dette bare blir en til to ganger i måneden.

Høringstema 1

Språk er knyttet til kultur og miljø og hører derfor hjemme i den enkelte menighets planleggingsarbeid, og er ikke noe som skal være et virkemiddel for måloppnåelse målt i oppslutning. Vi ser at i vår menighet er det få og nesten ingen faste gudstjenestedeltagere under 65 år. Tilbakemeldingen fra noen av disse, i alderen 40-55 år, er at de savner større fleksibilitet, mer gjenkjennende språk enn det vi i dag har, selv om det har blitt bedre enn tidligere. Vi ser det derfor som en nødvendighet for menighetens fremtid at det gis rom for å utarbeide gudstjenesteordninger for mennesker i alderen 25-55 år, og yngre, uten at dette er gudstjenester som skulle falle utenfor ordningen.

Høringstema 2

Menighetsrådet har ingen motforestillinger mot at godkjenning av lokal grunnordning kan legges om, og erstattes av et tilsyn ved visitas. Dette bekrefter at kirken har tillit til den kompetansen kirkelig ansatte, menighetsråd og andre i menigheten har. Men vi vil presisere at rammene må være fleksible nok til å romme variasjon i gudstjenesteuttrykket, fra sted til sted og ved ulike typer gudstjenester i samme menighet.

Høringstema 3

Det oppleves problematisk at det i forslaget blir færre muligheter for variasjon i gudstjenesteuttrykket på flere viktige punkter: slik som om man skal sitte eller stå under første og siste salme, eller bruke halleluja-vers eller salme i forbindelse med evangelielelesningen.

Her bør vi gi valgfrihet, så det er ingen grunn til å stramme inn på dagens ordning.

Høringstema 4

Det vil være en fordel at både menighetssvar som Gud være lovet og Hallelujaomkvad er valgfritt. Dette fungerer svært dårlig der gudstjenestesøkningen er lav, eller der det er mindre engasjement rundt messesang.

Til pkt 4 h Syndsbekjennelse:

Det oppleves for noen, også presten, som uforståelig at man ved syndsbekjennelsen ikke har med tilgivelsen hverken før eller etter. Når vi ber om Guds tilgivelse kan denne også lyde gjennom Guds gode vilje til tilgivelse før syndsbekjennelsen.

Til pkt 4 i:

Vi har med stor glede prøvd ut bønnevandring og nattverdsfeiring samtidig, og ser at dette har engasjert og gjort veien til nattverdbordet kortere for mange og mer tilgjengelig for barn og unge. Responsen fra yngre familier og «vanlige» kirkegjengere har vært så positiv at det oppleves uforståelig at dette ikke kan være praksis. Derfor må gudstjenesteordningen være fleksibel nok til å ivareta hensynene til gudstjenester ved trosopplæringstiltak, slik at det er mulighet for dramatiserende og involverende elementer i prekenen, og muligheten til å kombinere bønnevandring og nattverd som mange steder fungerer svært godt.

Høringssvar 5

Vi vil igjen referere til tilbakemeldingen fra mennesker i alderen 40-55 år om mer gjenkjennende språk enn det vi i dag har. Noen av formuleringene oppleves ukjente og utdaterte. Det må være valgfrihet slik at vi kan bruke ord de ulike aldersgruppene gjenkjenner og kan referere seg til.

Derfor må det gis valgfrihet rundt dette.

Høringssvar 6

Mange gode forslag på nye nattverdbønner.

Høringssvar 7

Ingen særskilte kommentarer

For Borgestad menighetsråd

Hege M. Andal Hofsten
sokneprest